

Goede Vrijdag viering Heilig Bloedbasiliek 2 april 2021

I. Opening van de dienst

II. Woorddienst

Eerste lezing

Uit de profeet Jesaja (52,13-53,12)

Zie, mijn knecht zal slagen, hij zal oprijzen en hoog, zeer hoog verheven zijn. Wie heeft er geloofd in wat wij hebben gehoord, en aan wie is Jahwe's arm getoond?' Als een jonge plant schoot hij recht omhoog, en als een wortel die in dorre grond ontkiemt; zijn uiterlijk noch schoonheid waren het bekijken waard, hij was geen verschijning, die bewondering wekt. Geminacht en gemeden werd hij door de mensen, man van smarten, met ziekte vertrouwd, een mens die zijn gezicht voor ons verbergt, geminacht en als niet de moeite waard beschouwd. Waarlijk, het waren onze ziekten die hij op zich nam, en onze smarten, die hij heeft gedragen; wij echter beschouwden hem als een geslagene, door God gekastijd en vernederd. Hij werd doorstoken om onze weerspanning, om onze zonden gebroken; hij werd gestraft; ons bracht het vrede, en dank zij zijn striemen is er voor ons genezing. Wij allen waren als schapen verloren gelopen, en ieder van ons was eigen wegen gegaan; maar op hem heeft Jahwe laten neerkomen de schuld van ons allen. Hij werd gefolterd en diep vernederd, maar heeft zijn mond niet geopend, zoals een lam dat ter slachting geleid wordt. En, zoals een schaap dat stom is voor zijn scheerders, heeft hij zijn mond niet geopend. Door een gewelddadig vonnis werd hij weggenomen; wie denkt nog over zijn bestemming na? Toch is hij uit het land der levenden weggerukt, geslagen om de weerspanning van mijn volk. Men gaf hem een graf bij de boosdoeners, en bij de rijken een laatste rustplaats, hoewel hij geen onrecht heeft begaan en er in zijn mond geen bedrog is geweest. Maar het heeft Jahwe behaagd hem ziek te maken en te breken. Waarlijk, als een zoenoffer gaf hij zijn leven. Nakomelingen zal hij mogen zien, en lang blijven leven; immers, wat Jahwe behaagde heeft zijn hand volvoerd. Omwille van het doorstane lijden zal hij het licht mogen zien en met kennis verzadigd worden. Mijn rechtvaardige dienstknecht zal velen rechtvaardig maken, doordat hij hun zonden draagt. Daarom geef ik hem zijn deel te midden van de velen, en samen met hun machthebbers verdeelt hij de buit, omdat hij zijn leven prijs gaf totterdood, en zich bij de weerspanningen liet tellen. Hij echter had de zonde van velen op zich genomen en kwam zo voor de weerspanningen op.

Tussenzang

Koor: Psalm 31: In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

Bij U Heer, zoek ik mijn toevlucht, stel mij toch nimmer teleur.
In uw hand leg ik mijn leven, Heer, trouwe God, U verlost mij.

In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

Mijn vijanden drijven de spot met mij mijn buren lachen mij uit.
Men is mij vergeten als was ik dood, ik ben gebroken huisraad.

In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

Maar ik vertrouw op U, Heer, ik zeg: U bent mijn God,
in uw hand liggen mijn lot en mijn leven,
bevrijd mij uit de greep van mijn vijanden en vervolgers.

In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

Laat over uw dienaar uw Aanschijn stralen, red mij door uw genade.
Schept moed en weest onverschrokken Gij allen die hoopt op de Heer.

In uw handen, Vader, beveel ik mijn geest.

Tweede lezing

Uit de brief aan de Hebreëen (4,14-16; 5,7-9)

Broeders en zusters,

Nu wij een verheven hogepriester hebben, een die de hemelen is doorgegaan, Jezus, de Zoon van God, moeten wij vasthouden aan onze belijdenis. Want wij hebben een hogepriester die in staat is mee te voelen met onze zwakheden; Hij werd zelf op allerlei manieren op de proef gesteld, precies zoals wij, afgezien dan van de zonde. Laten wij daarom vrijmoedig naderen tot de troon van Gods genade, om barmhartigheid en genade te verkrijgen en tijdige hulp. In de dagen van zijn sterfelijk leven heeft Hij onder luid geroep en gewezen gebeden en smekingen opgedragen aan God die Hem uit de dood kon redden. Om zijn vroomheid is Hij verhoord: hoewel Hij Gods Zoon was, heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd; en toen Hij het einde had bereikt, is Hij voor allen die Hem gehoorzamen oorzaak geworden van eeuwige heil.

Tussenzang**Koor: Jezus om uw lijden groot – G. Philippeth / arr. S. Inghelbrecht:**

Jezus, om uw lijden groot, om uw leven en uw dood
die volbrengen 't recht van God.

Heer, om uw zachtmoedigheid, vorst die op een ezel rijdt
en om Sions onwil schreit, Kyrie eleison.

Om de zalving door een vrouw, vreugdeolie, geur van rouw,
teken van wat komen zou.

Om het brood Heer, dat Gij breekt, om de beker die Gij reikt,
om de woorden die Gij spreekt.

Here, om uw bloedig zweet, als G'alleen de wijnpers treedt,
om de kelk vol bitter leed. Kyrie eleison.

Passieverhaal

Het lijdensverhaal van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes
(18,1-19,42)

Johannespassie deel 1 (18,1-11)***Koraal: Dein Will' gescheh', Herr Gott - Johann Sebastian Bach***

Dein Will' gescheh', Herr Gott, zugleich auf Erden wie im Himmelreich,
gib uns Geduld in Leidenszeit, Gehorsamkeit in Lieb und Leid,
wehr' und steur' allem Fleisch und Blut, das wieder deinen Willen tut.

Johannespassie deel 2 (18,12-27)***Koraal: Petrus, der nicht denkt zurück - Johann Sebastian Bach***

Petrus, der nicht denkt zurück, seinen Gott verneinet,
der doch auf ein'n ernsten Blick bitterlichen weinet.
Jesu, blicke mich auch an, wenn ich nicht will büßen;
Wenn ich Böses hab' getan, rühre mein Gewissen.

Johannespassie deel 3 (18,28-19,3)***Koraal: Ach großer König - Johann Sebastian Bach***

Ach, großer König, groß zu allen Zeiten,
wie kann ich gnugsam diese Treu ausbreiten?
Keins Menschen Herze mag indes ausdenken,

was dir zu schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
im Werk erstatten?

Johannespassie deel 4 (19,4-30)

Koraal: O Hoofd vol bloed en wonden – Hans Leo Hassler / Arr. J. S. Bach

O hoofd vol bloed en wonden, bedekt met smaad en hoon.
O hoofd zo wreed geschonden, uw kroon een doornenkroon.
O hoofd eens schoon en heerlijk en stralend als de dag,
hoe lijdt gij nu zo deerlijk! Ik groet u vol ontzag.

O Heer uw smaad en wonden, ja alles wat Gij duldt,
om mij is het, mijn zonden, mijn schuld, mijn grote schuld.
Bijna was ik verloren om wat ik heb gedaan,
maar Gij Heer zijt gekomen en nam uw kruisweg aan.

Johannespassie deel 5 (19,31-42)

Lied na het passieverhaal

Koor: Koraal: O Hoofd vol bloed en wonden – Hans Leo Hassler / Arr. J. S. Bach

O hoofd zo hoog verheven, o goddelijk gelaat,
waar werelden voor beven, hoe bitter is uw smaad!
Gij eens in 't licht gedragen, door engelen omstuwd,
wie heeft U zo geslagen, gelasterd en gespuwd.

Houdt Gij mij in uw hoede, Gij die uw schapen telt,
O bron van al het goede, waaruit mijn leven welt,
Gij die mijn ziel wilt laven met liefelijke spijs,
Gij overstelpt met gaven tot in het paradijs

Homilie

Voorbede

1. Voor de heilige kerk

Laat ons bidden, broeders en zusters, voor de heilige kerk: dat onze God en Heer haar over heel de wereld vrede en eenheid brengt; dat in ons leven tijden van rust en stilte komen tot verheerlijking van God, de almachtige Vader.

Almachtige eeuwige God, in Christus hebt Gij uw heerlijkheid aan alle volken geopenbaard. Waak over het werk van uw barmhartigheid, geef dat uw kerk over heel de wereld stand houdt in de belijdenis van uw Naam. Door Christus onze Heer. Amen.

2. Voor de paus

Laat ons bidden voor paus Franciscus, die door onze God en Heer te midden van de bisschoppen is aangesteld: dat hij gespaard blijft om leiding te geven aan de kerk, het heilig volk van God.

Almachtige eeuwige God, alles wat bestaat, steunt op uw raadsbesluit. Luister naar ons gebed: bewaar in uw liefde de bisschop die Gij over heel de kerk hebt aangesteld. Moge het christenvolk dat hij in uw Naam leidt, altijd toenemen in geloof. Door Christus onze Heer. Amen.

3. Voor de clerus en alle gelovigen

Laat ons bidden voor onze bisschop Lode, voor alle bisschoppen, priesters en diakens, voor allen die in de kerk tot een of ander dienstwerk zijn gewijd en voor heel het gelovige volk.

Almachtige eeuwige God, Gij leidt en heiligt allen die tot de kerk behoren, het lichaam van de Heer. Verhoor ons gebed voor allen die tot uw dienst zijn gewijd; dat ieder, naar de genade die Gij hem hebt geschonken, U dient in geloof en trouw. Door Christus onze Heer. Amen.

4. Voor de doopleerlingen

Laat ons bidden voor hen die zich op het doopsel voorbereiden: dat onze God en Heer hun oren opent voor zijn woord en hun de deur ontsluit van zijn barmhartigheid; dat zij door de wedergeboorte in de doop, vergiffenis verkrijgen van hun zonde en geborgen zijn in Christus Jezus, onze Heer.

Almachtige eeuwige God, Gij zegent steeds de kerk met nieuwe christenen. Breng de doopleerlingen geloof en inzicht bij. Geef dat zij herboren worden uit het water van de doop en in de gemeenschap worden ingelijfd van hen die Gij als uw kinderen hebt aangenomen. Door Christus onze Heer. Amen.

5. Voor de eenheid van de christenen

Laat ons bidden voor al onze broeders en zusters die in Christus geloven: dat onze God en Heer hen die trouw zijn aan de waarheid, samenbrengt en in zijn ene kerk bewaart.

Almachtige en eeuwige God, die verdeeld zijn, brengt Gij weer samen, die samenzijn, bewaart Gij in uw vrede. Wij bidden U: verenig ons die door één doopsel zijn geheiligd, in oprecht geloof; verbind ons door één band van liefde in Christus Jezus, onze Heer. Amen.

6. Voor allen die niet in Christus geloven

Laat ons bidden voor hen die niet in Christus geloven: dat de heilige Geest hen met zijn licht vervult en dat zij de wegen inslaan die leiden naar het heil.

Almachtige eeuwige God, geef dat zij die Christus niet belijden, de waarheid vinden door eerlijk te leven volgens hun geweten; maak van ons die de naam van christen dragen, ware getuigen van uw goedheid door meer liefde voor elkaar, door meer ontvankelijkheid voor uw mysterie. Door Christus onze Heer. Amen.

7. Voor allen die in nood verkeren

Laat ons bidden, broeders en zusters, tot God, de almachtige Vader: dat Hij de wereld van dwaling zuivert, gevaarlijke ziekten en hongersnood verdrijft, gevangenen ontsluit en boeien verbreekt, terugkeer bezorgt aan ontheemden en veilige thuiskomst aan hen die onderweg zijn, genezing voor de zieken en voor de stervenden het eeuwig heil.

Almachtige eeuwige God, Gij zijt vertroosting voor de bedroefden en sterkte voor hen die het moeilijk hebben. Laat hun gebeden tot U doordringen, uit welke nood zij ook roepen. Dat zij in alle omstandigheden uw barmhartigheid ondervinden en de vreugde van uw aanwezigheid. Door Christus onze Heer. Amen.

8. Voor hen die getroffen zijn door de pandemie

Laat ons bidden voor allen die nog steeds de gevolgen ondervinden van de huidige pandemie: dat God troost en genezing schenkt aan de zieken, hoop aan hen die in angst leven of in nood verkeren, kracht aan hen die de zieken bijstaan, inzicht aan wetenschappers en onderzoekers, wijsheid aan hen die het land regeren en die maatregelen treffen voor de maatschappij, en het eeuwig licht aan degenen die aan het virus bezweken zijn.

Almachtige eeuwige God, oorsprong en einddoel van het menselijk bestaan, verlicht de last van de besmettelijke ziekte die op de wereld drukt en sterk ons geloof, zodat wij ons leven opnieuw afstemmen op U en onze naasten, en wij ons toevertrouwen aan uw vaderlijke voorzienigheid. Door Christus onze Heer. Amen.

III. Kruishulde

Christus factus est – Felice Anerio

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem autem crucis.
Propter quod et Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen,
quod est super omne nomen.

IV. Verering van het Heilig Bloed

Lector:

In deze basiliek wordt de relikwie van het Heilig Bloed van Onze Heer Jezus Christus al eeuwen vereerd. We willen dit ook doen op deze Goede Vrijdag, de woorden van de apostel Petrus indachtig: *“Gij weet dat gij niet met vergankelijke dingen, zoals goud en zilver, zijt verlost uit het zinloze bestaan dat gij van uw vaders had geërfd. Gij zijt verlost door het kostbaar bloed van Christus, het lam zonder vlek of gebrek.”* (1Petrus 1,18-19)

Aanschouw het kostbaar bloed

Aanschouw het Kostbaar Bloed dat voor ons werd vergoten.
Komt laten wij aanbidden (x3).

V. Communiedienst

Onze Vader

Oremus :

Praeceptis salutaribus moniti,
et divina institutione formati,
audemus dicere:

Pater noster qui es in caelis,
sanctificetur nomen tuum.
Adveniat regnum tuum.
Fiat voluntas tua, sicut in caelo et in terra.
Panem nostrum quotidianum
da nobis hodie.
Et dimitte nobis debita nostra,
sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.
Et ne nos inducas in tentationem,
sed libera nos a malo.

Verlos ons Heer van alle kwaad, geef vrede in onze dagen, dat wij, gesteund door uw barmhartigheid, vrij mogen zijn van zonde en beveiligd tegen alle onrust. Hoopvol wachtend op de komst van Jezus, Messias, uw Zoon

Allen: Want van u is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd des Heren.

Zie het Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld.

Allen:

Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt,
maar spreek en ik zal gezond worden.

Communielied

Koor : *Ave Verum Corpus – Edward Elgar*

Ave verum, corpus natum de Maria Virgine,
Vere passum, immolatum In cruce pro homine.
Cuius latus perforatum fluxit aqua et sanguine,
Esto nobis praegustatum mortis in examine.
O clemens, O pie, O dulcis Iesu, fili Mariae!

Slotgebed

Eeuwige God,
Gij hebt ons uw zoon Jezus gegeven
om ons te tonen hoeveel Gij van ons houdt.
Moge zijn lijdensweg en kruisdood
die we hier herdacht hebben,
ons moed geven bij het vele lijden
dat we zien in onze wereld
-of dat onszelf overkomt-
Moge in ons het geloof herleven
dat uw liefde alle kwaad en dood eens zal overwinnen.

Moge onze hoop ons ook oproepen
tot inzet voor vrede en gerechtigheid
en solidariteit met medemensen die lijden.
Dat vragen we u in Jezus' naam.
Amen

VI. Wegzending

Heer, wij bidden:

laat overvloedige zegen neerkomen over uw volk

dat de dood van uw Zoon heeft herdacht

in de verwachting van de verrijzenis.

Schenk ons vergeving en vertroosting,

laat het geloof groeien

en de verlossing voor altijd bevestigd worden.

Door Christus onze Heer.